

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
10 september 2024

Onze referentie
BZ2401283

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij M
18 september 2024

Bijlage(n)
4

nota

Verzoek aan M om toestemming briefing ambtenaren ministerie Buitenlandse Zaken inzake deelname verkiezingswaarnemingsmissies

Aanleiding

- De Eerste en Tweede Kamer hebben een technische briefing aangevraagd over (deelname aan) verkiezingswaarnemingsmissies.
- De TK verzoekt tevens om, wanneer mogelijk, daarbij ook in te gaan op verkiezingsmissies in andere delen van het Koninkrijk en om een jaarlijks overzicht van beoogde verkiezingswaarnemingsmissies.

Geadviseerd besluit

- Graag uw akkoord op het geven van een technische briefing aan leden van de Eerste en Tweede Kamer over verkiezingswaarnemingsmissies.
- Graag uw akkoord met bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer met daarin ook het gevraagde overzicht van beoogde verkiezingswaarnemingsmissies voor de komende periode.
- Graag uw akkoord met de bijgevoegde brief aan de Eerste Kamer.

Kernpunten

- De vaste Eerste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking en de vaste Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken (TK CIE BZ) hebben uw voorganger op 23/5 en 1/6 jl. om een technische briefing verzocht over (deelname van EK en TK-leden aan) verkiezingswaarnemingsmissies (VWM). In 2014 vond een soortgelijke briefing plaats aan de Eerste en Tweede Kamer.
- Bij akkoord is als datum voor de briefing 24 september vastgesteld. De briefing zal worden gegeven door Bescherming persoonlijke levenssfeer
- Een technische briefing zal de Kamerleden een goede voorbereiding geven op eventuele deelname aan VWM. Daarnaast kan een briefing bijdragen aan bewustwording van het belang van NLse deelname aan dergelijke missies, die door hun objectieve en internationale karakter een belangrijk instrument vormen om vast te stellen of verkiezingen op een vrije en eerlijke manier hebben plaatsgevonden.
- De TK CIE BZ heeft tevens om een jaarlijkse brief verzocht met daarin een overzicht van de beoogde VWM.

- In de brief geeft u aan dat in 2024 NL beoogt in ieder geval nog experts te leveren aan de ODIHR VWM naar:
  - o Bosnië & Herzegovina, lokale verkiezingen, 6 oktober
  - o Moldavië, presidentiële verkiezingen, 20 oktober
  - o Georgië, parlementaire verkiezingen, 26 oktober
  - o Oezbekistan, parlementaire verkiezingen, 27 oktober
- Tevens geeft u in de brief aan dat NL in 2024 nog experts levert aan de EU VWM naar:
  - o Sri Lanka, presidentiële verkiezingen, 21 september
  - o Mozambique, algemene verkiezingen, 9 oktober
- Een voorstel voor een brief aan de Tweede Kamer met de planning van 2025 komt u eind van het jaar toe.

Datum
5 september 2024

Onze referentie
BZ2401283

Toelichting

Verkiezingswaarneming OVSE en EU

- Jaarlijks financiert BZ de uitzending van NLse experts naar een selectie van OVSE ODIHR VWM in de OVSE-regio en Mongolië. Bij de keuze aan welke VWM NL deelneemt, wordt rekening gehouden met de staat van de rechtsstaat in het land en het NL beleid ten aanzien van dit land.
- BZ financiert ook deelname van twee EK en/of TK-leden aan de door NL gesteunde ODIHR VWM ihkv een toezegging aan het parlement van toenmalige M in 2013.
- De EU en OVSE hebben ihkv kostenbesparing een geografische verdeling: de EU doet geen officiële VWM in de OVSE-regio.
- Uitzending van NLse experts aan EU VWM wordt door de EU bekostigd. De EU werkt met een systeem van voordracht door EULS. Vanwege het grote aanbod worden de door NL voorgedragen experts niet altijd geselecteerd.

Andere delen van het Koninkrijk

- De landen van het Koninkrijk kunnen VWM uitnodigen via de Amerikaanse organisaties 'International Foundation for Electoral Systems' (IFES) en de 'Organisation of American States' (OAS). De IFES en OAS organiseren tegen betaling VWM in meerdere landen op Westelijk Halfrond. BZK heeft in het verleden de OAS betaald voor waarneming op de BES eilanden. CUR heeft dit ook gedaan voor haar eigen verkiezingen. BZ financiert wel de OAS voor waarnemingsmissies in de overige landen in de LAC regio.
- Zaken aangaande de Caribische delen van het Koninkrijk vallen onder de verantwoordelijkheid van de Vaste Eerste en Tweede Kamercommissies voor Koninkrijksrelaties.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.